

aşırı düşük savunma, taşınmalı eğitim bilgi formunda ihale konusu işte kullanılacak araçların kapasiteleri ve taşıma yapılacak mesafelerin ayrı ayrı belirtildiği ve taşıma alanlarının merkeze uzaklıkları bilgisine yer verildiği görülmüştür. İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından söz konusu mesafeler dikkate alınarak gidiş ve dönüş mesafelerinin toplamlarının hesaplanması gerekirken, yalnızca tek yön üzerinden açıklamaların sunulduğu, dolayısıyla yakıt giderlerinin hesabında

yapılan açıklamanın bu yönüyle mevzuata aykırı olduğu

Toplantı No : 2019/046

Gündem No : 23

Karar Tarihi : 09.10.2019

Karar No : 2019/UH.II-1295

BAŞVURU SAHİBİ:

Medine Dan. Tem. Taşım. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Haliliye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/348780 İhale Kayıt Numaralı "Haliliye İlçemizin 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı 46 Taşıma Merkezi İlk/Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokuluna Öğrenci Taşıma İşi" İhalesi (24'üncü Kısım)

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Haliliye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 22.08.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Haliliye İlçemizin 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı 46 Taşıma Merkezi İlk/Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokuluna Öğrenci Taşıma İşi" ihalesine ilişkin olarak Medine Dan. Tem. Taşım. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin 09.09.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 11.09.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 19.09.2019 tarihli ve 39360 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 18.09.2019 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/1125 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle,

1) İhale üzerinde bırakılan istekli Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının mevzuata uygun olmadığı, şöyle ki;

1.1) İhale konusu işte çalıştırılacak 20 aracın 18+1 ve 14+1 kapasiteli araçlar olduğu fakat anılan istekli tarafından sadece 14+1 kapasiteli araçlara ilişkin açıklamada bulunduğu,

1.2) Anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklamasında ihale sözleşmelerine ait damga vergisi, ihale kararlarına ait damga vergisi, diğer ödemelere ait damga vergisi ile geçici ve kesin teminat mektubuna ait giderlerin öngörülmediği,

1.3) İşçilik giderlerine ilişkin 2020 yılına ait şoför (işçilik) giderleri için asgari ücrete gelebilecek herhangi bir artış öngörülmediği ve işçiler için asgari ücretin altında bir fiyat belirlendiği,

1.4) İhale konusu işte çalıştırılacak olan araçların aylık ve yıllık periyodik bakımları ile ilgili giderlerin belirtilmediği ve tevsik edici belgelerin ekte sunulmadığı, anılan araçlara ait amortisman, araca takılacak kamera ve diğer giderlerin ayrı ayrı belirtilmesi gerekirken ayrı ayrı belirtilmediği ve aşırı düşük teklif açıklaması ekinde tevsik edilmediği, araçların lastik ebatlarının ve adetlerinin farklı olduğu, yazlık ve kışlık lastik giderlerine ilişkin herhangi bir açıklamada bulunulmadığı, firmalardan alınan proforma faturaların YMM veya SMMM tarafından onaylanmadığı, faturaların üzerinde Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.2.1'inci maddesi uyarınca bulunması zorunlu ibarenin yer almadığı,

1.5) İhale konusu işte çalıştırılacak olan araçların model,

marka, motor hacmi ve kapasitelerinin farklı olması sebebiyle akaryakıt giderine ilişkin açıklamaların gerçeği yansıtmadığı, akaryakıt giderlerine ilişkin olarak teknik rapor ve ekspertiz raporları ile açıklama yapılmadığı, akaryakıt giderlerinde 2020 yılına ilişkin bir artış öngörülmediği, araçların yakıt maliyetine ilişkin EPDK tarafından yayımlanan akaryakıt bayi raporunun sunulmadığı ve toplam akaryakıt tüketiminin taşıma yapılacak okulların mesafelerinin dikkate alınarak hesaplanmadığı, araçların yakıt tüketiminin 100 km'de ortalama ne kadar yakıt tüketeyeceğine dair teknik rapor ile birlikte belge ve bilgilere yer verilmediği,

1.6) Araçların egzoz emisyon giderleri ve MTV giderlerinin belirtilmediği, muayene giderlerine ilişkin tevsik edici belgelerin sunulmadığı, MTV giderleri için 2020 yılına ilişkin bir artış öngörülmediği,

1.7) Araçlara ilişkin zorunlu mali trafik sigortası giderlerinin öngörülmediği, sigorta poliçelerinin ekinde genel müdürlük ya da bölge müdürlüğünün teyit yazısının bulunmadığı ve yetkili kişilerin imzasını taşımadığı, poliçe tarihlerinin 09.09.2019-19.06.2020 tarihlerini kapsamadığı, anılan poliçelerin 18+1 ve 14+1'lik kapasiteli araçlar için farklı olması gerektiği fakat poliçelerin her bir araç için ayrı ayrı sunulmadığı, tek araca ilişkin poliçenin sunulduğu,

1.8) Amortismanına ilişkin açıklamanın yapılabilmesi için araçların isteklinin kendi malı olması gerektiği fakat anılan istekli tarafından kendi malı olduğunu tevsik edici belgelerin sunulmadığı, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında araçlara ilişkin kiralama sözleşmesinin kullanılmasının mevzuata uygun olmadığı,

1.9) Açıklama ekinde sunulan hesap cetvelinde aritmetik hata bulunduğu,

2) Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.

tarafından iş deneyiminin tevsiki amacıyla sunulan iş deneyim belgesinin Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 72'nci maddesinde yer alan şekil şartlarına uygun olarak hazırlanmadığı, şöyle ki,

Özel sektöre gerçekleştirilen işlerde, sözleşme ve bu sözleşmenin uygulanmasına ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen; fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya vergi dairesi onaylı suretleri veya serbest meslek makbuzu nüshaları ya da bu nüshaların noter, yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya vergi dairesi onaylı suretleri, personel çalıştırılan işlerde ise bu belgelere ek olarak o işe ait sözleşme kapsamında personel çalıştırıldığını gösteren Sosyal Güvenlik Kurumu internet sayfası üzerinden düzenlenmiş ve idarece teyidi yapılabilen belgelerin sunulması gerekirken anılan istekli tarafından söz konusu belgelerin eksik sunulduğu, söz konusu iş kapsamında çalıştırılan personele ait SGK tahakkuk fişlerinin internet çıktılarının meslek mensubu tarafından onaylanmadığı, ehliyeti olmayan kişilere ait tahakkuk fişlerinin sunulduğu,

Söz konusu sözleşmede ve dayanağı olan sözleşmede sözleşme tarihi ve bedelinin bulunmadığı, işe başlama ve işin bitiş tarihlerinin belirtilmediği, sözleşme ve sözleşmeye dayanak teşkil eden sözleşmenin tarihinin ihale konusu hizmet alım işinin tarihi olan 23.07.2019 tarihinden sonra olduğu,

Sözleşmeye dayanak teşkil eden faturaların meslek mensubu tarafından veya ilgili vergi dairesi tarafından onaylanmadığı, faturada yer alan tarihler ile sözleşme ve faturaların düzenleme tarihleri arasında çelişki bulunduğu,

Sözleşme bedelinin istekli tarafından teklif edilen tutarın %25'ini karşılamadığı,

3) Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.

tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinde aritmetik hata bulunduğu iddialarına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Başvuru sahibinin 1'inci iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum

tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 79'uncu maddesinde “1. Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer aşağıdaki kurallara göre tespit edilir.

”

79.2.2. İstekliler aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini aşağıdaki yöntemleri kullanarak açıklayabilirler.

79.2.2.1. Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespit (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim.” ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi

gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

79.2.3. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır"

79.2.4. Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık

2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

...

79.2.7. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

79.3. İdarelerin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki düzenlemeleri de dikkate almaları gerekmektedir.

79.3.1. Teklifi aşırı düşük olarak tespit edildikten sonra yukarıdaki yöntemlere göre usulüne uygun açıklama yapan isteklilerin teklifleri geçerli kabul edilir. Hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi nedenlerle teklifler reddedilemez.

79.3.2. 79.2.2 nci maddede yer alan yöntemlerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığı anlaşıldığı durumlarda, istekli tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle, ilgili mevzuatına göre ihale tarihinden önceki son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir.

...

79.3.4. Hizmet alım ihalelerinde herhangi bir sigorta giderinin aşırı düşük teklif sorgulamasında önemli bir bileşen olarak kabul edilmesi durumunda, isteklilerce sigorta acentelerinden alınan poliçe, fiyat teklifi veya sözleşmelerin ekine ihale dokümanında yer alan teminat tutarları üzerinden teklif ettikleri sigorta prim tutarlarıyla sigorta hizmetini gerçekleştirebileceklerine ilişkin, ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının eklenmesi ve bu yazının yetkili kişilerin imzasını taşıması gereklidir. Ancak sigorta şirketlerinin genel müdürlük veya bölge müdürlükleri tarafından imzalanmış poliçe

veya fiyat teklifleri için teyit alınması zorunlu değildir. Sigorta giderinin tevsiki için sunulan belgenin işin süresinin tamamını kapsamaması gerekmektedir. Ancak birden fazla yılı kapsayan işlerde ilk yıl için alınan sigorta teklifinin ihale tarihinin bulunduğu yıldan önceki yılın Aralık ayına ait Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksinin yıllık değişim oranı esas alınmak suretiyle güncellenerek diğer yıllar için kullanılması mümkündür.

79.3.5. Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımlarına ilişkin yapılan aşırı düşük teklif açıklamasında, sözleşme giderleri ve genel giderlerin % 4 oranında hesaplanması söz konusu olmayacak, sözleşme giderleri ilgili mevzuatına göre hesaplanmak suretiyle açıklama yapılacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu hizmetin;

a) Adı: HALİLİYE İLÇEMİZİN 2019-2020 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 46 TAŞIMA MERKEZİ İLK/ORTAOKUL VE İMAM HATİP ORTAOKULUNA ÖĞRENCİ TAŞIMA İŞİ

b) Miktarı ve türü: Haliliye İlçemizin 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılında (26 Grubun) 46 Taşıma Merkezi İlk/Ortaokulu ve İmam-Hatip Ortaokuluna 6752 Öğrenciyi 505 araç ile 180 iş günü öğrenci Taşıma İşİ. Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

c) Yapılacağı yer: 1- Anaz İlkokulu / Ortaokulu, 2-Bakımlı İlkokulu / Ortaokulu, 3-Bettik İlkokulu / Ortaokulu, 4-Çamlıdere İlk / Ortaokulu / İmam-Hatip Ortaokulu, 5-Çekçek İlkokulu / Ortaokulu, 6-Düzenli İlkokulu / Ortaokulu, 7-Emine Belkıs Akyüz İlkokulu / Ortaokulu, 8-Ernebi İlkokulu / Ortaokulu, 9-Göktepe İlkokulu / Ortaokulu, 10-Gümüştaz İlkokulu / Ortaokulu, 11-Gürpınar İlkokulu / Ortaokulu, 12-Güzelköy İlkokulu / Ortaokulu, 13-Havşanlı İlkokulu, 14-Havşanlı Ortaokulu / İmam-Hatip Ortaokulu, 15-İbrik İlkokulu / Ortaokulu, 16-İkiağz Çamlıdere İlkokulu, 17-İkiağz Çamlıdere Ortaokulu, 18-Karpuzlu İlkokulu / Ortaokulu, 19-Kaynaklı İlkokulu / Ortaokulu, 20-Kengerli İlkokulu / Ortaokulu, 21-

Keremli İlkokulu / Ortaokulu, 22-Kıyas İlkokulu / Ortaokulu, 23-Koçak İlkokulu / Ortaokulu, 24-Konuklu İlkokulu, 25-Konuklu Ortaokulu / İmam-Hatip Ortaokulu, 26-Mağaracık İlkokulu/Ortaokulu, 27-Mamuca İlkokulu / Ortaokulu, 28-Mutluca İlkokulu / Ortaokulu, 29-Örencik Bakır Kaçar İlk/Ortaokulu, 30-Parmakkapı Khgb İlkokulu / Ortaokulu, 31-Payamlı Kalecik İlkokulu, 32-Payamlı Kalecik Ortaokulu, 33-Şenocak İlkokulu, 34-Şenocak Ortaokulu, 35-Tepedibi İlkokulu, 36-Tepedibi Ort / Tepedibi İmam-Hatip Ortaokulu, 37-Terzi İlkokulu / Ortaokulu, 38-Ulubağ İlkokulu / Ortaokulu, 39-Uluhan İlk / Ortaokulu / İmam-Hatip Ortaokulu, 40-Üçkonak İlkokulu / Ortaokulu, 41-Üçkuyu İlkokulu / Ortaokulu, 42-Yedikuyu İlkokulu / Ortaokulu, 43-Yenice İlkokulu / Ortaokulu, 44-Yeniköy İlkokulu / Ortaokulu, 45-Yenisu İlkokulu / Ortaokulu, 46-Yeşilurfa İlk/Ortaokulu

Ç) Bu Bent Boş Bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “Kısmi Teklif Verilmesi” başlıklı 20'nci maddesinde “20.1. Bu İhalede Kısmi Teklif Verilebilir. 20.2. Kısmi Teklife İlişkin Açıklamalar

20.2.1. 1.Grup) Bettik İlk/Ortaokulu

2.Grup) Uluhan İlk/Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu

3.Grup) Ernebi İlk/Ortaokulu

4.Grup) Düzenli İlk/Ortaokulu

5.Grup Tepedibi İlkokulu- Tepedibi Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu

6.Grup) Terzi İlk/Ortaokulu

7.Grup) Parmakkapı Khgb İlk/Ortaokulu

8.Grup) Payamlı Kalecik İlkokulu- Payamlı Kalecik Ortaokulu

9.Grup) Gümüştas İlk/Ortaokulu- Üçkuyu İlk/Ortaokulu

10.Grup) Koçak İlk/Ortaokulu

11.Grup) Yedikuyu İlk/Ortaokulu

12.Grup) Gürpınar İlk/Ortaokulu- Kengerli İlk/Ortaokulu- Yenice İlk/Ortaokulu

13.Grup) İkiağz (Çamlıdere) İlkokulu- İkiağz (Çamlıdere) Ortaokulu- Şenocak İlkokulu- Şenocak Ortaokulu

14.Grup) İbrik İlk/Ortaokulu- Karpuzlu İlk/Ortaokulu

- 15.Grup) Üçkonak İlk/Ortaokulu- Kaynaklı İlk/Ortaokulu
- 16.Grup) Bakımlı İlk/Ortaokulu- Mağaracık İlk/Ortaokulu- Keremli İlk/Ortaokulu
- 17.Grup) Örencik Bakır Kaçar İlk/Ortaokulu- Göktepe İlk/Ortaokulu
- 18.Grup) Ulubağ İlk/Ortaokulu- Yeşilurfa İlk/Ortaokulu
- 19.Grup) Çekçek İlk/Ortaokulu
- 20.Grup) Kısas İlk/Ortaokulu
- 21.Grup) – Konuklu İlkokulu- Konuklu Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu
- 22.Grup) Yeniköy İlk/Ortaokulu
23. Grup) Mamuca İlk/Ortaokulu- Mutluca İlk/Ortaokulu
- 24.Grup) Havşanlı İlkokulu- Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu
- 25.Grup) Anaz İlk/Ortaokulu- Emine Belkıs Akyüz İlk/Ortaokulu- Güzelköy İlk/Ortaokulu- Yenisu İlk/Ortaokulu
- 26.Grup) Çamlıdere İlk/Ortaokulu- İmam Hatip Ortaokulu” düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin “Teklif fiyata dahil olan giderler” başlıklı 25'inci maddesinde “25.1. Her türlü ulaşım, sigorta, araçların her türlü bakım onarım giderleri, araç yakıt giderleri, araç muayene giderleri, zorunlu trafik sigorta giderleri, araç egzoz emisyon muayene giderleri, araç sürücü giderleri, iş güvenlik giderler ve GPRS giderleri ve araç kamera giderleri vb tüm giderler

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:

25.3.1. Her türlü ulaşım, sigorta, araçların her türlü bakım onarım giderleri, araç yakıt giderleri, araç muayene giderleri, zorunlu trafik sigorta giderleri, araç egzoz

emisyon muayene giderleri, araç sürücü giderleri, iş güvenlik giderler ve GPRS giderleri ve araç kamera giderleri vb tüm giderler

25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir.

25.5. Bu madde boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “Sınır değer” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değer hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanununun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Verilen hizmetin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerinin altında olması durumunda kesin teminat 40.1 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır.” düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin “Fiyat farkı” başlıklı 46'ncı maddesinde “46.1. İhale konusu iş için sözleşmenin uygulanması sırasında fiyat farkı hesaplanmayacaktır. Ancak, mücbir sebepler veya idareden kaynaklanan nedenlerle işin bitim tarihinin süre

uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, yürürlükte bulunan fiyat farkına ilişkin esaslar dikkate alınarak fiyat farkı hesaplanacaktır.

46.1.1. Bu madde boş bırakılmıştır.” düzenlemesi yer almakta olup,

Aynı Şartname'nin EK'inde aşağıdaki tablo bulunmaktadır.

24. KISIM (24.GRUP) HAVŞANLI İLKOKULU- HAVŞANLI ORTAOKULU/İMAM HATİP ORTAOKULU)

Sıra No Açıklama Birimi Miktarı

1 1. GÜZERGÂH- 3 km Yazgülü Mezrası yerleşim biriminden Havşanlı İlkokulu 2 (İki) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

2. GÜZERGÂH- 4 km Tatlı Mezra + Doğramacı Küme Evleri yerleşim biriminden Havşanlı İlkokulu 1 (Bir) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

3. GÜZERGÂH- 5 km Yazılı Kavak Küme Evleri1 yerleşim biriminden Havşanlı İlkokulu 2 (İki) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

4. GÜZERGÂH- 3 km Çalış yerleşim biriminden Havşanlı İlkokulu 1 (Bir) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

5. GÜZERGÂH- 6 km Cihan + Uçankuş + Yazılı Kavak Küme Evleri2 yerleşim biriminden Havşanlı İlkokulu 1 (Bir) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

6. GÜZERGÂH- 5 km İkiağz yerleşim biriminden Havşanlı İlkokulu 2 (İki) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

7. GÜZERGÂH- 3 km Yazgülü Mezrası yerleşim biriminden Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu 2 (İki) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

8. GÜZERGÂH- 2 km Doğramacı Küme Evleri + 4 km mesafeli Tatlı Mezrası yerleşim biriminden Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu 1 (Bir) adet 18+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

9. GÜZERGÂH- 6 km Yazılı Kavak Küme Evleri yerleşim biriminden Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu 4 (Dört) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

10. GÜZERGÂH- 3 km Çalış yerleşim biriminden Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu 1 (Bir) adet 18+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

11. GÜZERGÂH- 4 km Cihan yerleşim biriminden Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu 1 (Bir) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi

12. GÜZERGÂH- 5 km İkiağz yerleşim biriminden Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu 2 (İki) adet 14+1 kapasiteli araçla öğrenci taşıma işi gün 180

Sözleşme Tasarısı'nın "İşin süresi" başlıklı 9'uncu maddesinde "9.1. İşe başlama tarihi 09.09.2019; işi bitirme tarihi 19.06.2020

9.2. Bu sözleşmenin uygulanmasında sürelerin hesabı takvim günü esasına göre yapılmıştır." düzenlemesi bulunmaktadır.

İtirazen şikayete konu işin Haliliye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen Haliliye İlçesinin 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı 46 Taşıma Merkezi İlk/Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokuluna Öğrenci Taşıma işi olduğu, ihalenin itirazen şikayete konu 24'üncü kısmı için 5 istekli tarafından teklif verildiği, idare tarafından anılan kısma ilişkin sınır değer 265.036,09 TL olarak belirlendiği, sınır değer altında teklif verdiği görülen Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.den aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği, anılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun bulunarak ihalenin söz konusu kısmının Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı ve Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği görülmüştür.

İhale üzerine bırakılan istekli Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.ye gönderilen aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesine ilişkin 23.08.2019 tarihli yazıda "Bu mektup 23.08.2019 tarihinde tarafınıza EKAP'tan tebliğ edilmiştir. 2019/348780 İhale kayıt numaralı Haliliye İlçemizin 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı 46 Taşıma Merkezi

İlk/Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Öğrencilerinin Taşıma İhalesinin 24. kısım işine ait Havşanlı İlkokulu-Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu için sunduğunuz teklifin aşırı düşük olduğu tespit edilmiştir.

Düşük teklif vermenize neden olan maliyet birleşenleri ile ilgili açıklamalarınızı belgeleriyle birlikte tebliğ tarihinden itibaren üç (3) iş gününe kadar idaremize ulaştırmanız gerekmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38. maddesi Hizmet İşleri İhaleleri Yönetmeliği 59. maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliği 79. maddesi hükümlerine göre bilgi edinilmesi hususunda Gereğini rica ederim.

Açıklama İstenilecek İş Kalemleri Listesi

Araç amortisman giderleri

Yakıt giderleri

Personel giderleri

Araç periyodik bakım giderleri

Zorunlu trafik sigorta giderleri

Araç lastik giderleri

Araç egzoz muayene giderleri

Vergi giderleri

GPRS ve kamera kayıt giderleri" ifadelerine yer verildiği görülmüştür.

İhale üzerinde bırakılan Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının başvuru sahibinin iddiaları çerçevesinde incelenmesi neticesinde;

1.1) İhale konusu işte çalıştırılacak 20 aracın 18+1 ve 14+1 kapasiteli araçlar olduğu fakat anılan istekli tarafından sadece 14+1 kapasiteli araçlara ilişkin açıklamada bulunulduğu iddiasına ilişkin yapılan incelemede, ihale üzerinde bırakılan Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının iddia edildiği gibi yalnızca 14+1 kapasiteli araçlar üzerinden yapılmadığı, ihale dokümanında belirlenen kapasiteleri sağlar şekilde açıklamalarda bulunulduğu tespit edildiğinden, başvuru

sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1.2) İdare tarafından ihale üzerinde bırakılan istekliye gönderilen aşırı düşük teklif sorgulamasına ilişkin yazı incelendiğinde, açıklanması istenilen önemli teklif bileşenlerinin "Araç amortisman giderleri, yakıt giderleri, personel giderleri, araç periyodik bakım giderleri, zorunlu trafik sigorta giderleri, araç lastik giderleri, araç egzoz muayene giderleri, vergi giderleri ve GPRS ve kamera kayıt giderleri" olarak belirlendiği, istekliler tarafından bahsi geçen maliyet kalemlerinin açıklanması gerektiği, idarece belirlenen önemli teklif bileşenleri haricindeki maliyet unsurlarının açıklanmasına ilişkin bir zorunluluğunun bulunmadığı anlaşılmıştır.

Başvuru sahibinin iddialarına konu teşkil eden "sözleşme ve karar damga vergisi, diğer ödemelere ait damga vergisi, geçici ve kesin teminat mektubuna ait giderler" maliyet kalemlerinin idarece açıklanması gereken teklif bileşeni olarak belirlenmediği, bu sebeple ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından söz konusu maliyet kalemlerine ilişkin açıklama sunulmasına gerek bulunmadığı anlaşıldığından, başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1.3) İhale dokümanı kapsamında yapılan incelemede, ihale konusu hizmet kapsamında çalışacak şoförlerin adedine ve çalışma saatlerine ilişkin bir düzenleme yapılmadığı görülmüştür.

Anılan istekli tarafından işçilik giderinin tevsiki amacıyla KİK İşçilik Hesaplama Modülü çıktısının sunulduğu, her bir sefer için geçirilecek çalışma süresinin 1 saat olarak dikkate alındığı, çalışılacak gün sayısının 180 iş günü, çalışacak personel sayısının 20 kişi öngörüldüğü, 1 işçinin saatlik ücreti olan 13,92 TL/saat ile çarpıldığında ihale konusu iş kapsamındaki işçilik giderinin 50.112,00 TL (13,92 TLX20 kişi

x 180 gün) olarak hesaplandığı görülmüştür.

KİK İşçilik Hesaplama Modülü üzerinde yapılan hesaplama sonucunda 1 işçinin saatlik ücretinin 13,93 TL/saat olarak belirtildiği ve çalışılacak gün sayısının 180 iş günü, çalışacak personel sayısının 20 kişi olduğu, 1 işçinin saatlik ücreti olan 13,93 TL/saat ile çarpıldığında ihale konusu iş kapsamındaki işçilik giderinin 50.148,00 TL (13,93 TLX20 kişi x 180 gün) olarak hesaplanması gerektiği anlaşılmıştır. Bu itibarla, anılan istekli tarafından işçilik giderinin eksik hesaplandığı tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, İdari Şartname'nin 46'ncı maddesinde maliyet kalemlerine ilişkin fiyat farkı verilmeyeceği düzenlenmiş olup, Sözleşme Tasarısı'nda da işe başlama tarihinin 09.09.2019, işi bitirme tarihinin 19.06.2020 olarak belirlendiği, aşırı düşük teklif açıklamasının verildiği tarihte 2020 yılı için belirlenen asgari ücretin ilân edilmediği, bununla birlikte anılan istekli tarafından işçilik gideri hesaplanırken 2020 yılı işçilik ücretlerinde 2019 yılı için belirlenen asgari ücret üzerinden bir artış öngörülerek hesaplama yapılması gerekirken 2020 yılı için herhangi bir artış öngörülmediği anlaşılmış olup, personel giderlerine ilişkin açıklamaların bu haliyle mevzuata uygun olmadığı görülmüştür. Bu itibarla, başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

1.4) İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklamalarının kiralanan araçlar üzerinden yapıldığı ve ihale konusu işte çalıştırılması öngörülen araçların kiralama maliyetlerinin tevsiki ve araçların teminine yönelik 16.08.2019 tarihli fiyat teklifi alındığı, fiyat teklifleri üzerinde "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan 16.08.2019 tarih ve (037) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının %80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yer aldığı, meslek mensubu tarafından kaşesi basılıp imzalandığı

anlaşılmıştır.

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklama üst yazısında;

Araçların periyodik bakım tamir giderlerine ilişkin işin süresi boyunca her bir araç için 2 sefer periyodik tamir-bakım yapılacağı öngörülerek ayrıca hesaplandığı,

Araçların lastik giderlerine ilişkin her bir araç için 4 adet yazlık, 4 adet de kışlık lastik olmak üzere toplamda 8 adet lastik takılmasının öngörüldüğü ve araçlar için lastik bedelinin buna göre hesaplandığı,

GPRS-Kamera kayıt giderlerinin ise işin süresi boyunca her bir araç için ayrı olarak hesaplandığı anlaşılmıştır.

Söz konusu giderlerin tevsiki amacıyla anılan istekli tarafından ihale konusu işte çalıştırılması öngörülen araçların cinsi, kapasite ve model yılları belirtilerek 16.08.2019 tarihli fiyat teklifi alındığı, sunulan fiyat teklifinde araçların periyodik bakım onarım giderleri, yazlık ve kışlık lastik giderleri, minibüs GPRS-kamera kayıt bedelinin ayrı kalemler halinde fiyat teklifine konu edildiği, fiyat teklifleri üzerinde "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan 16.08.2019 tarih ve (037) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarınının %80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yer aldığı, meslek mensubu tarafından kaşesi basılıp imzalandığı görülmüştür.

Bu itibarla başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1.5) İhale konusu işte çalıştırılması istenen araçların akaryakıt giderlerine ilişkin, araçların km bazında yakıt tüketim miktarları, araçların çalışacağı toplam mesafe, araç sayısı ve Şanlıurfa ili akaryakıt pompa satış fiyatınının KDV

düşülmüş bedelinin dikkate alınarak hesaplama yapıldığının belirtildiği görülmüştür.

İhale konusu işte kullanılacak araçlara ilişkin akaryakıt giderinin tevsiki amacıyla söz konusu araçların modeli markası ve cinsinin ayrı ayrı belirtildiği farklı tip araçların kilometrede ne kadar yakıt sarf edeceğini gösteren katalogların sunulduğu, söz konusu belgede araçların tüketeceği yakıt miktarına ilişkin bilgilerin yer aldığı,

Araçlara ait yakıt bedelinin EPDK tarafından Şanlıurfa ili için 17.08.2019 tarihi itibarıyla ilan edilen SOYPET firmasına ait günlük yayımlanan motorin fiyatı ile açıklandığı ve buna ilişkin belgenin sunulduğu, motorin fiyatının 5,1728 TL/lt olarak esas alındığı, yapılan hesaplamada KDV hariç tutarın 4,38 TL olarak belirtildiği, ihale üzerinde kalan istekli tarafından motorin gideri için öngörülen fiyatın ilan tarihi ile ihale tarihi arasında EPDK tarafından yayımlanan akaryakıt fiyatının %90'ının altında olmadığı görülmüştür.

Bununla birlikte, ihale dokümanı kapsamında verilen 2019-2020 eğitim-öğretim yılı taşımalı eğitim bilgi formunda ihale konusu işte kullanılacak araçların kapasiteleri ve taşıma yapılacak mesafelerin ayrı ayrı belirtildiği ve taşıma alanlarının merkeze uzaklıkları bilgisine yer verildiği görülmüştür. İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından söz konusu mesafeler dikkate alınarak gidiş ve dönüş mesafelerinin toplamalarının hesaplanması gerekirken, yalnızca tek yön üzerinden açıklamaların sunulduğu, dolayısıyla yakıt giderlerinin hesabında yapılan açıklamanın bu yönüyle mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmiş olup, başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

1.6) İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında hizmet işinde çalıştırılacak araçlara ilişkin MTV, muayene ve egzoz emisyon giderlerine yer verildiği, söz konusu giderlerin tevsiki için iddia edilenin aksine tevsik edici belgelerin sunulduğu, ayrıca MTV gideri

için de 2020 yılına ilişkin artış öngörüldüğü anlaşıldığından, başvuru sahibinin anılan iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1.7) Araçların zorunlu mali sorumluluk sigortası giderinin tevsiki amacıyla Güneş Sigorta A.Ş. acentesi Selçuk Üzer Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından ihale konusu hizmet alımı işinde çalıştırılacak farklı kapasitedeki araçlar için ayrı ayrı düzenlenen 26.08.2019 tarihli ve "Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali sorumluluk Sigorta Teklifi" başlıklı sigorta tekliflerinin sunulduğu, anılan fiyat tekliflerinin ilgili sigorta şirketinin Bölge Müdürlüğü tarafından imzalandığı ve işin süresinin tamamını kapsadığı görülmüştür. Bu itibarla, başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1.8) İhale dokümanında yer alan düzenlemeler incelendiğinde ihale konusu işte kullanılacak araçların isteklilerin kendi malı olması gerektiğine dair bir düzenleme bulunmadığı, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından da açıklamaların kiralanen araçlar üzerinden yapıldığı, dolayısıyla anılan istekli tarafından kendi malı olduğunu tevsik edici belgelerin sunulmasına gerek bulunmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından kiralanen araçlara ilişkin fiyat teklifi sunulmak suretiyle açıklamada bulunulduğu, tek başına sözleşme sunulmadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

1.9) Başvuru sahibi tarafından aşırı düşük teklif açıklaması uyarınca yapılan hesaplamalarda herhangi bir hata bulunmadığı görüldüğünden anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Yukarıda yapılan tüm tespitler birlikte değerlendirildiğinde, Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarının personel giderleri

ve araçların akaryakıt giderleri yönünden uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

2) Başvuru sahibinin 2'nci iddiasına ilişkin olarak:

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "İş deneyim belgesi düzenlenemeyen hallerde iş deneyimini gösteren diğer belgeler ve bu belgelerde aranacak kriterler" başlıklı 47'nci maddesinde "(1) Gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili olmayan her türlü kurum ve kuruluşa bedel içeren tek bir sözleşmeye dayalı olarak gerçekleştirilen işlerde, iş deneyim belgesi düzenlenemez. Bu durumda, bitirilen işlere ilişkin iş deneyiminin belgelendirilmesinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

(a) Yurtdışında gerçekleştirilen işler hariç bu madde kapsamında yer alan işlerde; sözleşme ve bu sözleşmenin uygulanmasına ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen; fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya vergi dairesi onaylı suretleri veya serbest meslek makbuzu nüshaları ya da bu nüshaların noter, yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya vergi dairesi onaylı suretleri, personel çalıştırılan işlerde ise bu belgelere ek olarak o işe ait sözleşme kapsamında personel çalıştırıldığını gösteren Sosyal Güvenlik Kurumu internet sayfası üzerinden düzenlenmiş ve idarece teyidi yapılabilen belgeler, iş deneyimini gösteren belgelerdir. Aday veya istekli, iş deneyimini gösteren bu belgeleri başvuru veya teklifi kapsamında sunar. Bu maddede belirtilen işler için iş deneyim belgesi düzenlenmiş olsa bile, ihale komisyonunca dikkate alınmaz.

...

(e) Birim fiyat üzerinden bağıtlanan ve toplam sözleşme tutarı bulunmayan süresi belirli bir sözleşmeye dayalı olarak ve sözleşme süresi içinde gerçekleştirilen işin tutarını gösteren faturalardaki tutarların toplamı, toplam sözleşme tutarı olarak kabul edilir.

(f) İş deneyimini gösteren belgelerin değerlendirilmesinde varsa fiyat farkları ile KDV hariç olarak belirlenen tutarlar dikkate alınır. İş ortaklığı tarafından gerçekleştirilen işlerde, ortakların iş ortaklığındaki hisse oranı esas alınarak iş deneyim tutarı hesaplanır.

...” hükmü yer almaktadır.

İdari Şartname'nin “Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşınması gereken kriterler:” başlıklı 7.5'inci maddesinde “7.5.1. İsteklinin teknolojik ürün deneyim belgesi ya da yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;

a) İlk ilan tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili iş deneyimini gösteren belgeleri veya

b) Devredilen işlerde devir öncesindeki veya sonrasındaki dönemde ilk sözleşme bedelinin en az % 80'inin gerçekleştirilmesi şartıyla, ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet işlerine ilişkin deneyimini gösteren belgeleri,

sunması zorunludur. İstekli tarafından teklif edilen bedelin % 25'den az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin veya teknolojik ürün deneyim belgesinin sunulması gerekir.

...” düzenlemesi yer almaktadır.

İtirazen şikayete konu ihalenin işlem dosyası kapsamında yer alan belgeler incelendiğinde, Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından iş deneyiminin tevsiki amacıyla özel sektöre gerçekleştirilen “Kiraya verenin bünyesindeki personellerin günlük işyerinden evlerine getirilip götürülme” işine ait sözleşme ve ekinde 5 adet fatura ile sözleşme kapsamında çalıştırılan 5 kişiye ait sigortalı hizmet listelerinin sunulduğu görülmüştür. Bahse konu sözleşme üzerinde yer alan bilgiler incelendiğinde;

Sözleşmenin Toygar Toktimur Öğr. ve Per. Ser. Loj. Ted. Taah. Tic. Ltd. Şti. ile Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti. arasında imzalandığı, "Sözleşmenin konusu" başlıklı 1'inci maddesinde "Kiraya verenin bünyesindeki personellerin günlük işyerinden evlerine getirilip götürülme işidir." düzenlemesinin, "İşe başlama ve bitiş tarihi" başlıklı 2'nci maddesinde "Başlama 04.02.2019. Bitiş 14.06.2019 (95 gündür.)", "Sözleşme süresi" başlıklı 5'inci maddesinde "İş bu sözleşme 04.02.2019 tarihinde başlar. 14.06.2019 tarihinde biter. Sözleşme süresi 95 gündür...", "Kiralama bedeli, ödeme şekli ve kira artış oranı" başlıklı 4'üncü maddesinde "...

A. Her bir araç için aylık 8.000,00 + KDV ödenecektir.

...

G. Bu işi bitiminde iş bitirme belgesi düzenlenecektir." düzenlemesinin yer aldığı, sözleşmenin yüklenici ve işveren tarafından kaşelenip imzalanmış olduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu sözleşmenin ekinde 05.03.2019, 04.04.2019, 05.05.2019, 10.06.2019 ve 13.06.2019 tarihli 5 adet fatura sunulduğu, sunulan faturaların Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından Toygar Toktimur Öğr. ve Per. Ser. Loj. Ted. Taah. Tic. Ltd. Şti. adına düzenlendiği ve toplam tutarının KDV hariç 162.045,00 TL olduğu, faturaların üzerinde "aslı görülmüştür" şerhinin bulunduğu ve idare yetkilisi tarafından imzalandığı, faturaların konusunun "...Personel taşıma bedeli" olarak belirtildiği, sözleşmeye konu işin süresi ile fatura tarihlerinin uyumlu olarak düzenlendiği anlaşılmıştır.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "İş deneyim belgesi düzenlenemeyen hallerde iş deneyimini gösteren diğer belgeler ve bu belgelerde aranacak kriterler" başlıklı 47'nci maddesinde, birim fiyat üzerinden bağıtlanan ve toplam sözleşme tutarı bulunmayan süresi belirli bir sözleşmeye dayalı olarak ve sözleşme süresi içinde gerçekleştirilen işin tutarını gösteren faturalardaki tutarların toplamının, toplam

sözleşme tutarı olarak kabul edileceği belirtilmiştir. Bu itibarla, anılan sözleşmenin eki niteliğindeki 5 adet faturanın KDV hariç toplam tutarı olan 162.045,00 TL'nin sözleşme bedeli olarak kabul edileceği tespit edilmiştir.

Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin ihalenin itirazın şikayete konu 24'üncü kısmına ilişkin teklif tutarınının 271.890,00 TL olduğu dikkate alındığında sağlaması gereken iş deneyim tutarınının en az 67.972,5 TL olması gerektiği anlaşılmıştır. Anılan istekli tarafından sunulan sözleşme ekindeki faturaların KDV hariç toplam tutarınının güncellenmemiş tutarınının dahi (162.045,00 TL) teklif edilen bedelin %25'ini karşıladığı görülmüştür.

Ayrıca, başvuru sahibinin çalıştırılan personele ait SGK tahakkuk fişlerinin internet çıktılarınının meslek mensubu tarafından onaylanmadığına yönelik iddiasına ilişkin ise, iş deneyimine konu sözleşmede tam zamanlı personel çalıştırılacağına ilişkin bir düzenleme bulunmadığından söz konusu belgelerin sunulmasına gerek bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, başvuru sahibinin anılan iddialarınının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

3) Başvuru sahibinin 3'üncü iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 37'nci maddesinde "...Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36 ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme

ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır...” hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Başvuruların ve tekliflerin alınması, açılması ve belgelerdeki bilgi eksikliklerinin tamamlanması” başlıklı 56'ncı maddesinde “...(7) Birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunduğu tespit edilen isteklilere ait teklifler değerlendirme dışı bırakılır.” hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Aritmetik hata ve yuvarlama” başlıklı 16.5'inci maddesinde “16.5.1. Birim fiyat teklif cetvelindeki çarpım ve toplamlarda hata olması durumunda aritmetik hata olduğu kabul edilecek ve teklif doğrudan değerlendirme dışı bırakılacaktır. Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde, isteklinin aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklifi değerlendirme dışı bırakılarak, teklif verdiği diğer kısımlar üzerinden ihale sonuçlandırılacaktır.” açıklaması yer almaktadır.

Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinde idarece belirlenen miktar ile teklif edilen birim fiyatın çarpımı sonucu elde edilen tutarın ve toplam tutarının hesaplanmasında herhangi bir aritmetik hata yapılmadığı görülmüş olup, başvuru sahibinin anılan iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci

maddesinin ikinci fıkrası yönünden yapılan inceleme sonucunda tespit edilen aykırılıklar ve buna ilişkin inceleme ve hukuki değerlendirme aşağıda yapılmıştır.

İhale üzerinde bırakılan istekli Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinde idarece belirlenen miktar (180) ile teklif edilen birim fiyatın (1.425,00 TL) çarpımı sonucu elde edilen tutarın (256.500,00), tutar kısmına doğru olarak yazıldığı, fakat kısım toplam tutarı kısmına ise 334.800,00 TL olarak yazıldığı görülmüştür. Bu itibarla anılan isteklinin birim fiyat teklif cetvelinin mevzuata uygun olmadığı anlaşılmıştır.

İhalenin itirazın şikâyete konu 24'üncü kısmının yaklaşık maliyetinin 423.210,74 TL olduğu dikkate alındığında, 4734 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesi uyarınca ödenmesi gereken itirazın şikâyet başvuru bedelinin 5.719,00 TL olduğu, başvuru sahibi tarafından 17.163,00 TL'nin Kurum hesaplarına yatırıldığı, bu nedenle fazla ödendiği tespit edilen 11.444,00 TL'nin yazılı talebi halinde başvuru sahibine iade edilmesinin gerektiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, ihalenin 24'üncü kısmına ilişkin olarak Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

- 1) 4734 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,
- 2) Fazla ödenen başvuru bedelinin başvuru sahibinin yazılı

talebi halinde iadesine,

Esasta

Oybirliği, gerekçede oyçokluğu ile karar verildi.

KISMEN FARKLI GEREKÇE

Başvuru sahibinin itirazen Őikayet dilekçesinde yer alan iddialarının incelenmesi neticesinde Kurul çoğunluğunca ihale üzerinde bırakılan Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması yönünde "düzeltici işlem belirlenmesine" karar verilmiştir.

Başvuru sahibinin itirazen Őikayet başvuru dilekçesinde belirttiği iddiaları kapsamında alınan diğer kararlara katılmakla birlikte, birinci iddiasının 1.3 alt bendi iddiası kapsamında yapılan incelemeye göre;

Başvuruya konu ihale Haliliye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğu tarafından 22.08.2019 tarihinde yapılan "Haliliye İlçemizin 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı 46 Taşıma Merkezi İlk/Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokuluna Öğrenci Taşıma İŞi" hizmet alımı ihalesi olup, 39 adet ihale dokümanı satın alınan ihalede ihalenin başvuruya konu 24'üncü kısmına 5 isteklinin katıldığı, ihale komisyonunca yapılan değerlendirme sonucunda ihalenin sınır değerin altında ve aşırı düşük teklif açıklaması uygun bulunan Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, Aktel Nak. Gıda Tem. İnş. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlendiği, başvuru sahibinin teklifinin ise geçerli teklif olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde aşırı düşük tekliflerin nasıl belirleneceği, açıklamanın nasıl istenileceği, açıklamanın nasıl yapılacağı ve yapılan

açıklamanın nasıl değerlendirileceği ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

İdare tarafından söz konusu düzenleme gereği teklifi sınır değer altında kalan Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.nden aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında açıklama yapması istenilmiştir. EKAP üzerinden gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talep yazısında ““Bu mektup 23.08.2019 tarihinde tarafınıza EKAP’tan tebliğ edilmiştir. 2019/348780 İhale kayıt numaralı Haliliye İlçemizin 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı 46 Taşıma Merkezi İlk/Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Öğrencilerinin Taşıma İhalesinin 24. kısım işine ait Havşanlı İlkokulu-Havşanlı Ortaokulu/İmam Hatip Ortaokulu için sunduğunuz teklifin aşırı düşük olduğu tespit edilmiştir.

Düşük teklif vermenize neden olan maliyet birleşenleri ile ilgili açıklamalarınızı belgeleriyle birlikte tebliğ tarihinden itibaren üç (3) iş gününe kadar idaremize ulaştırmanız gerekmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 38. maddesi Hizmet İşleri İhaleleri Yönetmeliği 59. maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliği 79. maddesi hükümlerine göre bilgi edinilmesi hususunda Gereğini rica ederim.

Açıklama İstenilecek İş Kalemleri Listesi

Araç amortisman giderleri

Yakıt giderleri

Personel giderleri

Araç periyodik bakım giderleri

Zorunlu trafik sigorta giderleri

Araç lastik giderleri

Araç egzoz muayene giderleri

Vergi giderleri

GPRS ve kamera kayıt giderleri” ifadelerine yer verildiği görülmüştür.” ifadelerine yer verilmiştir.

Başvuru sahibi iddialarınının 1.3 bölümünde, işçilik giderlerine ilişkin 2020 yılına ait şoför (işçilik) giderleri için asgari ücrete gelebilecek herhangi bir artış öngörülmediğini ve

işçiler için asgari ücretin altında bir fiyat belirlendiğini iddia etmektedir.

Kurulca başvuru sahibinin bu iddiasına ilişkin olarak, işçilik giderinin eksik hesaplandığı ve Sözleşme Tasarısı'nda da işe başlama tarihinin 09.09.2019, işi bitirme tarihinin 19.06.2020 olarak belirlendiği, aşırı düşük teklif açıklamasının verildiği tarihte 2020 yılı için belirlenen asgari ücretin ilân edilmediği, bununla birlikte anılan istekli tarafından işçilik gideri hesaplanırken 2020 yılı işçilik ücretlerinde 2019 yılı için belirlenen asgari ücret üzerinden bir artış öngörülerek hesaplama yapılması gerekirken 2020 yılı için herhangi bir artış öngörülmediği, bu nedenlerle personel giderlerine ilişkin yapılan açıklamaların bu haliyle mevzuata uygun olmadığına karar verilmiştir.

İhale dokümanında yer verilen düzenlemelerden ihale konusu işin süresinin 180 gün olduğu anlaşılmaktadır. İdari Şartname'nin "Fiyat farkı" başlıklı 46'ncı maddesinde ise "46.1. İhale konusu iş için sözleşmenin uygulanması sırasında fiyat farkı hesaplanmayacaktır. Ancak, mücbir sebepler veya idareden kaynaklanan nedenlerle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, yürürlükte bulunan fiyat farkına ilişkin esaslar dikkate alınarak fiyat farkı hesaplanacaktır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Yapılan incelemede ihale dokümanında, ihale konusu hizmet kapsamında çalışacak şoförlerin adedine ve çalışma saatlerine ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmadığı görülmüştür.

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamasında, işçilik giderinin tevsiki amacıyla KİK İşçilik Hesaplama Modülü çıktısının sunulduğu, her bir sefer için geçirilecek çalışma süresinin 1 saat olarak dikkate alındığı, çalışılacak gün sayısının 180 iş günü, çalışacak personel sayısının 20 kişi öngörüldüğü, 1 işçinin saatlik ücreti olan 13,92 TL/saat ile çarpıldığında ihale konusu iş kapsamındaki işçilik giderinin 50.112,00 TL (13,92 TLX20 Kişi

x 180 gün) olarak hesaplandığı görülmüştür.

KİK İşçilik Hesaplama Modülü üzerinde yapılan hesaplama sonucunda 1 işçinin saatlik ücretinin 13,93 TL/saat olarak belirtildiği ve çalışılacak gün sayısının 180 iş günü, çalışacak personel sayısının 20 kişi olduğu, 1 işçinin saatlik ücreti olan 13,93 TL/saat ile çarpıldığında ihale konusu iş kapsamındaki işçilik giderinin 50.148,00 TL (13,93 TLX20 Kişi x 180 gün) olarak hesaplanması gerektiği anlaşılmıştır.

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ve denetimine tabi okullarda genel uygulama olarak eğitim öğretim dönemi Eylül ayında başlayıp izleyen yılın Haziran ayında sona ermektedir. Bu uygulamaya uygun olarak da 2019 – 2020 eğitim öğretim yılı için ihale konusu işin başlangıç ve bitiş tarihi 09.09.2019 – 19.06.2020 olarak belirlenmiştir.

İş mevzuatı çerçevesinde çalıştırılacak işçilere ödenecek asgari işçilik tutarı her yıl için ocak ayının ilk gününden aralık ayının son gününe kadar geçerli olmak üzere asgari ücret tespit komisyonunca yıllık olarak belirlenmektedir.

Her ne kadar, Kurulca ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında yapılan işçilik giderinin eksik hesaplandığına ilişkin alınan karara katılmakla birlikte, ihale dokümanında fiyat farkı verilmeyeceğinin düzenlendiği, işin süresinin 180 gün olduğu ve 2019 – 2020 yıllı dönemini kapsadığı, çalışanlara ödenecek asgari işçilik tutarının asgari işçilik tespit komisyonunca her yıl için yıllık olarak belirlendiği, tekliflerin verildiği tarihte söz konu gidere ilişkin dönemsel artışların henüz belirlenmemiş olduğu, söz konusu giderde bir artış olup olmayacağı ve buna ilişkin artış oranının tekliflerin sunulduğu tarih itibarıyla istekliler tarafından bilinemediği, diğer taraftan fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen ihalelere ilişkin olarak mevzuatta ve ihale dokümanında işçilik giderinde meydana gelebilecek artışın teklif fiyatına yansıtılmasına ilişkin herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı

hususları bir arada değerlendirildiğinde, istekliler tarafından aşırı düşük teklif açıklamalarında öğrencilerin taşınmasında kullanılacak araçların maliyet hesabında sürücüye ödenecek işçilik gideri için belirlenen bedeller altında bir maliyet hesaplanmaması gerekmele birlikte, araç sürücülerinin gideri için aşırı düşük teklif açıklamasında ihale tarihinin içinde bulunduğu dönemde geçerli olan saatlik işçilik giderine dayalı olarak açıklamada bulunulmasında mevzuata aykırılık bulunmadığından, ihale üzerinde bırakılan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının ihale konusu işin süresinin ertesi yılı da (09.09.2019 – 19.06.2020) kapsadığından ve gelecek yıllara ilişkin açıklama yapılırken işçilik giderlerinde artış öngörülmediği gerekçesiyle uygun bulunmaması gerektiği kısmına katılmıyorum.

Açıklanan nedenlerle, uyuşmazlığa konu ihalede, yukarıda yapılan açıklama ve değerlendirmeler uyarınca ihale üzerinde bırakılan Aymelek Tar. Gıda Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin başvuru sahibinin 1.3 iddiası kapsamında değerlendirme dışı bırakılmasının yerinde olmadığı yönündeki düşüncemle Kurulun başvuru sahibinin diğer iddialarına ilişkin alınan “düzeltici işlem belirlenmesi” kararına katılmıyorum.